

Felszínre hozott csodák

Ilyenkor, karácsony tájt különösen vágyunk a szépre-jóra. Ami a látványt illeti, nagy szerencsének kell lennie ahhoz, hogy szűz-fehér hóra nézhessünk ki az ablakon. Hóesés híján ködös szűrkeséggel vagy feketés lucsokkal találkozni mindenütt. Jólesik hát albumokat, színes fényképeket nézegetni a meleg szobában, és arra gondolni, milyen jó lesz majd jövőre, ha újra visszatér a nyár ezeregy pompájával.

Juhász István jóvoltából most a tenger rejtett kincseiben gyönyörködhetünk hosszasan. Azokban az egzotikus formákban, amelyeket különben csak az elszánt mélység-kutatók, a bűvárok láthatnak. Bár ők sem mindannyian. Ahhoz ugyanis, hogy egy-egy ilyen kép elkészüljön, számtalan nehézséget le kell győznie e sport szerelmesének. Eközben megtanulja a speciális felszerelés súlyának elviselését, az oxigénpalack kezelését, a legfontosabb élettani szabályokat, a tengerek élővilágának törvényszerűségeit stb., stb. És még ekkor sem feltétlen találkozik össze ugyanazzal az élménnyel, aminek lenyomata most itt van előttünk a papíron. Szükségeltetik ehhez még a megörökítésre való vágy is és több alapos előtanulmány. Plusz sok-sok türelem, hogy kivárja, amíg megérkezik egy adott élőhelyre a „lakója”. 2-10 méteres mélység alatt meg már nem is látni rendszeren, a mélyebben fekvő vízi világot csak erős vakuk mellett pillanthatja meg a természet-rajongó minden árnyalatában.

(Folytatás a 6. oldalon.)

Felszínre hozott csodák

(Folytatás a 2. oldalról.)

– Az hinné az ember, hogy a vízalatti fényképezés csupán egyfajta „őrült” lelkialkat és pénzkérdés csupán. Néhány kattintás, és már meg is örökítettük a tarka-barka halacskákat és furcsa vízinövényeket.

– Ennél azért bonyolultabb a dolog. Én például kisiskolás korom óta fotózom, vagyis meglehetősen jártasságra tettem szert ezen a téren – mondja Juhász István, aki „civilben” 37 éves, és egy informatikai cég vezetője. – A búvárkodás iránti elkötelezettségem újabb keletű, 1999-ben merültem először, de már a 12. minősítésemnél tartok.

– Ezek egy-egy vizsgát takarnak?

– Igen. Körülbelül úgy kell elképzelni, mintha mindig megszereztem volna egy-egy autóvezetői jogosítványt. Időben, energiában körülbelül ugyanakkora befektetés, pénzben még ennél is több. Mindez nincs kötelezően előírva, de ajánlatos nagy jártasságra szert tenni, ha az ember nem csupán az átlagos búvár-teendőket akarja ellátni, hanem még plusz feladatot is vállal ezen felül.

– Ezek szerint sokféle búvár létezik?

– Pontosan. A kezdő a nyíltvízi búvárminősítéssel indul, majd haladó kora után megtanulja az elsősegélynyújtó alapismerteket, megismerhet speciális merüléseket, pl. barlangi búvárkodást, roncsbúvárkodást, satöbbi, satöbbi. Aztán, ha valakit nagyon vonz a búvárkodás, akkor amatőr búvár kategóriából a hivatásosba kerülhet át, amely feljogosítja, hogy mások merülését is megtervezze, megszervezze és levezényelje.

– Amit nyilván megnehezít, hogy Magyarország partjait nem sok tenger mossa, tehát vagy messzire el kell utazni, vagy itt kell valamilyen módon edzéseket tartani.

– Valóban. Ha például 2-3 hónapig nem tudok útra kelni, akkor hetente több alkalommal futok és úszom, merülök és edzek egy medencében. Emellett foglalkozom a fotózás rejtelmeivel is – begyakorolom a legújabb fototechnikai eszközök használatát, melyek egy részét magam fejlesztem ki a kollégáimmal.

– Ekkora felszereléssel, gondolom, már az utazás is emberpróbáló feladat.

– Hát bizony, ha elindulok, két nagy bőröndöt és három kézipoggyászt viszek magammal a repülőre, ami miatt jelentős külön költséget kell fizetni. Ennyi kézipoggyászt eleve nehezen engednek fel a gépre, de nincs más megoldás, mert törékeny és igen drága darabokról van szó.

– Hogyan tudja megoldani azt a bonyolult feladatot, hogy saját testi épségére is figyeljen meg kifelé is, hogy éppen mi az, ami fényképezésre érdemes?

– Ezért kell a sok gyakorlás és képzés. Egy tengerbiológiai tanfolyamon éppen azt tanultam meg, hogy melyik tengerben, óceánban melyik áramlat uralkodik, mert ez határozza meg az ott élő élőlények fajtáit. Külön foglalkoztunk a mérsékelt égövi és külön a trópusi tengerek élővilágával, valamint a veszélyes állatokkal. Emellett előre informálódok a helybeli búvároktól, hogy mi merre található, és állandóan van velem valaki, aki segít. Ő leggyakrabban a feleségem – segédkezet nyújt a megvilágításban, olykor-olykor „modellkedik” és persze riaszt az esetleges vészhelyzetben.

– Vagyis nagyjából tudja, hogy mire számíthat a vízi világban. Innen már megy minden, mint a karikacsapás?

– Meglepetések persze mindig vannak. Meg aztán, ha igényes az ember, akár 25 percet is vár a megfelelő felvétel elkészítésére. Itt volt például a „pizsamacsiga”. Úgy döntöttem, megvárom, amíg elér a legmegfelelőbb helyre, ahol optimálisak a fényviszonyok.

Így is több fotót készíttettem róla, és csak a legjobbat szoktam kiállítani.

– A fejlett technika és a búvárok jóvoltából egyre több dolgot megismerhet az emberiség a mélységek tükaiból. De nem lehet-e ártani is ugyanezzel a tevékenységgel?

– Ez fogas kérdés. Az a szomorú tapasztalat, hogy ami búvárparadicsommá válik, ott hamarosan megjelennek a rombolás nyomai is. Például a kezdő búvár hozzá-

ér a kezével a korallokhoz, amik ezután hamarosan elpusztulnak, hiszen a napolaj nem nekik való. Vagy olyan ügyetlenül úsznak át némelyek a labirintusokban, hogy menet közben letörrik a koralldarabokat. Ha pedig nincsenek korallok, akkor megszűnik sok állat élőhelye is, vagyis ott előbb-utóbb kipusztul az élővilág. Egyiptom partjainál ezt már annyira tudják a helyiek, hogy ha észreveszik valakiről, hogy ilyen módon merül, többé be sem engedik a tengerbe, bármennyit hajlandó fizetni.

– Vagyis azt a sok szépséget csak ezen a módon lehet közkinccsé tenni?

– Így van. Fotózással vagy videózással.

Sokan kérdezik, hogy gyűjtöm-e a „tengeri kincseket” – a kagylókat, sünöket, medúzákat és egyebeket. Hát nem. Ami ott van lenn, annak ott is helye, azokat a már nem élő állapotban sem szabad felszínre hozni. Egyébként is nehéz lenne megválaszolni, hogy vajon mi él és mi nem, vagy éppen mi állat vagy növény, esetleg csak egy darab szikla. Ha tetszik nekem, akkor nyilván másnak is, és azért nem hoznám fel, hogy mások is gyönyörködjenek benne, ha meg nem tetszik, akkor meg miért is hoznám fel. Meggyőződésem különben, hogy bolygónk színesebb fele nem a föld felett, hanem a víz alatt van.

– Láttam már az Ön képeit búvár magazinban, kiállításon, internetes honlapon – elérhetősége: www.inphogallery.com –, és tudom, hogy nemrégiben egy neves amerikai folyóirat „A hét fotósa” címet adományozta Önnek. Hadd kérdezzem meg végzetül: milyen helyet foglal el a világban a magyar búvár-fotós társadalom, már ha

lehet ilyenről egyáltalán beszélni?

– Érdekes módon külföldön sokkal jobban ismernek minket, mint idehaza. Nálunk még most kezd csak elterjedni a természeti szépségek megbecsülése olyan módon, hogy egy-egy érdekes fotót akár bekeretezett képként is kiraknának az emberek a falra. Ebben a kategóriában egyébként folyamatosan rendeznek versenyeket. Elmondhatom, hogy a magyarok mindig ott szerepelnek az első három hely valamelyikén. Tavaly a világbajnok az egyik kollégánk lett, Dombovári Tibornak hívják.

– Köszönöm a beszélgetést, és további sok sikert kívánok!

Gy. Dobos Mariann

Felszínre hozott csodák

